

četrty smo bili na vrhu in se potem počasi spravili na odhod; jez in Jože sva bila sopet prva. Groza me obide pri prvi stopnji navzdol; Jože še enkrat Lovrencu priporoča pazljivost in da naj zmiraj enmalo odзад ostaja zavoljo kamenja, katero se pod nogo ruši in v globočino beži. Srečno sva prišla v sedlo. Zdaj pravi Jože, počakajva in poglejva, kaj una dva delata. Vidiva ju visoko na robu Triglava; zdelo se mi je, kakor da bi v zraku visela, in to mi je bil najbolj grozovit pogled na vsej poti. Tudi una dva sta srečno prišla do naji, in zdaj sem šel jez pa tudi Globočnik pokoncu čez celo sedlo do prostora počivališča. Na tej skali je namalal Globočnik na vrhu cesarskega orla, pod njega zapisal „slava slovenskemu Triglavu“, spodej na levi „Fr. Globočnik“, na desni „Fr. Kadilnik“, pod vsako ime pa še letopis 18⁴/₆₆.

Potem dalje koračimo, da pridemo sopet čez mali Triglav do Vrat, kjer smo sopet svoje palice in vse drugo pobrali in čez kamenje in velike kupe snega se dričali, pa srečno prišli ob 1¹/₂2 popoldne v Belo Polje. Šimen nam je sopet žgance z mlekom skuhal; dobro smo se najedli in napili dobre vode, plačali vse, in tako z Rosnerjem, ki je tukaj čakal, odšli in ob 1¹/₂8. zvečer prišli, sicer prav težko, vendar srečno, v Srednjo vas.

V gostilnici pri Šestu si damo dobro večerjo napraviti, potem pa brž v posteljo. Zmenjeni smo bili, da zgodaj vstanemo; al ni bilo mogoče; vstali smo tedaj še le ob 8. v nedeljo in ob 9. prišli do bohinjskega jezera. Tu sem nasvetoval Globočniku in Rosnerju, naj gresta k Savici; Globočnik je ubogal, Rosner pa je sopet ponovil svoj: „za celi svet ne več na hrib.“

Zapustila sva tedaj Globočnika oba in prišla ob 1¹/₂12. uri peš v Bistrico, kjer sva pri Mavriču kosila. Ker Rosner ni hotel, sem se jez sam odpeljal na bleško jezero; odtod pa sopet koj naprej in tako sem bil zvečer ob pol 10. uri že v Kranji.

Evo, dragi čitatelj! naše potovanje na Triglav, ki se, 9575 čevljev visok, ponosno imenuje glavarja kranjskega.

Priporočamo pa vsakemu nasledniku to-le: za vodnika Jožeta Šesta, lovca pri baronu Cojzu v Srednji vasi v Bohinji in njegovega sina Lorenca; vsak naj vzame seboj veliko žganja, najbolje je dober slivovec, precej kruha in mesa, če je tudi svinina ali pa klobase; vse je dobro, potem pa prav veliko smodek ali saj tobaka, ker možje vodniki celi dan, tudi po najnevarnejših potih, pipice v ustah držé. Močne škornje in dobro podkovane so do malega Triglava potrebne. Na malem in velikem Triglavu bi bila pa najboljši debela klopčina, zato ker manj drči.

Čvrste roké,
Dobre nogé,
Čista glava
Dospó vrh Triglava!

Na zdravje!

V Kranji 6. avgusta 1866.

France Kadilnik.

Dopisi.

Iz Dunaja 18 avg. — Povedale so že „Novice“, kaj so čenčali centralistični časniki o shodu nekterih slovanskih vodnikov na Dunaji. V poslednjem listu so pa „Novice“ že rekle, da ne verjamejo teh govoric, in pravo so povedale. Iz gotovega vira vem, da je laž, da bi oni možje nam Slovencem bili kako grupo od Kvarnarja do Predarlskega odločili, kakor so kvasili omenjeni listi. Beseda njih je bila le to, da morejo zagotoviti, da o federalistični osnovi avstrijskega cesarstva so tudi Slovenci njihovih misli; kar pa se tiče raz-

merja med Slovenci in sosednimi Nemci, to pa prepuščajo edino Slovencem, ki naj sami izreko svoje mnenje. To je jedro bilo njihovih pogovorov, ki se tičejo naših zadev.

Iz Metlike 16. avg. K. — Da tudi pri nas duh narodni vedno močnej prihaja, pokazala je „beseda“ v naši čitalnici, katero je odbor ranjenim vojakom na prid v nedeljo 8. avgusta t. l. osnoval. Če pomislimo malo število udov naše čitalnice, moramo očitno priznavati, da je bila njih radodarnost velika, kajti lep dohodek se je mogel revežem poslati. Srčno zahvalo izrekamo vsem častitim družbenikom, kakor povabljenim sosedom, kateri nam v blagi namen pomoči svoje niso odrekli. Povrni jim Bog vse stoterno! — Program besede je bil: 1. igra na glasoviru; 2. samospev „Vodniku“; 3. šaloigra „Detelja“; 4. igra na glasoviru; 5. dvospev „Brodarska“; 6. šaloigra „Strup“; 7. četvero-spev „Sablenska.“ — Bilo je vse tako dovršeno, da so nam imenitni gospodje svojo popolno zadovoljnost izrekli. Posebno pohvalo pa zaslužijo še gospodičine, ktere so pri igri tako gladko govorile in se izvrstno obnašale, da je domoljubu res srce veselja igralo. Ponášamo se res Metličani, da imamo tako vrle moči v dramatični igri, kakor v petji in na glasoviru, ki nam bodo še marsikter večer — materi Slovenii na čast — osladile.

Iz Notranjskega. — ? — 15. dne t. m. paseta v grajšinskem šneperskem gozdu dva pastirja ovce, kar prikobacá medved; na krik in vriš priteče tretji pastirski pomočnik s puško z svinčenimi šibrami nabito — in pok! se pri tej priči zgrudita dva medveda mrtva na tla; starka je tehtala čez dva centa, mlado pa 24 funtov. Ravno ta lovec je pred nekoliko leti na istem kraji medveda usmrtil. Ker je ves v lovstvu skušen, ga priporočamo vsem, ki lovca potrebujejo; domá je iz Vrem.

V Postojni. — 16. dne t. m. so se tukaj premije delile gospodarjem za dobro konjsko rejo. Pripeljali so 10 žebetnih kobilj in 10 žebíc. Ko so bile prestare ali premlade ali zavolj pomanjkanja potrebnih spričal nektare odstranjene, so prejeli sledeči gospodarji premije v cekinih in poleg cekinov še sreberno svetinjo. Za žebetne kobile (do 7 let): Tratar France iz gorenjih Jesenic na Dolenskem 10 cekinov, Leban Matevž iz Postojne 4 cek., Dolenec Bernard iz Razdrtega 4 cek., Škofic Jože iz malega Mengša na Gorenšk. 4 cek., Majdič Nace iz Cerknice 4 cek. Za triletne žebice: Kavčič Janez iz Razdrtega 8 cekinov, Petkovšek Štefan iz Bevke 4 cek., Kolenec J. iz Trstenika na Dolensk. 3 cek., Petrič Luka iz Žerovnice 3 cek.; — same svetinje so prejeli: Komar Marija iz Razdrtega, Primožič Andrej iz Grahova, Petričič Anton iz velikih Oblok. — Pri mladih žebicah se je pokazalo očitno, da se konjska reja na Notranjskem boljša; posebno Razdrčanje napredujejo; vsem pa je posebno lep izgled gosp. Jan. Kavčič.

Iz Siške. V spodnji Šiški se je pri volitvi srenjskih odbornikov izmed 123 volivcev iz 2. razreda udeležilo 15 volilcev, iz 1. pa celó le 4. En namestnik je bil le z enim glasom izvoljen!! To je prežalostna mlačnost. — V zgornji Šiški je domoljubni g. Anton vitez Gariboldi za župana voljen. Dobro!

Iz Ljubljane. Rojstni dan Njih Veličanstva pre-svitlega našega cesarja se je v saboto posebno slovesno obhajal s cerkveno svečanostjo. Opoldne je bil na čast veličastnemu godu obed pri gospodu c. kr. deželnem poglavarju.

— V seji mestnega zbora 17. dne t. m. je župan dr. Costa izročil odbornikom spomenico, ktera na drobno in jasno dokazuje, da mestno denarstvo stoji na trdnih nogah, če tudi ravno sedaj denarja na pósodo

vzeti mora. Da za prvo potrebo dobí 10.000 gold. iz bankine podružnice, je dovolil zbor, da naredí župan menjico, katero podpišeta tudi odbornika Holcer in Sovan. — Po tem se je bral odpis knezoškofijskega ordinarijata, po katerem se ne dovoljuje naprava mrtvaških voz, češ, da katoliškim mestjanom ti vozovi niso po volji. Ta odpis, ki nasprotuje stvari, ki jo imajo glavna mesta in še celó manja mesta vseh dežel, je bil z veliko nevoljo zaslišán, in to temveč, ker dvombo izrekuje, da je mestni odbor orgán mestjanov ljubljanskih. Župan protestuje zoper tako mnenje, in ves zbor mu glasno pritrdi. — Po predlogu županovem je bil junaški admiral Tegethof, in po predlogu Horakovem župan praški dr. Belsky zavoljo izvrstnega vodstva o težavnem vojskinem času, ko so vse ces. oblasti bežale iz Prage, za častnega mestjana izvoljen. Na telefonično naznanilo je dr. Belsky odgovoril, da radosten sprejme to čast.

— V šolskem poslopji se pripravlja bolnišnica, če pride kolera v naše mesto. C. kr. deželna vlada in deželni odbor sta, gledé na to, da ni nikakoršnega drugega pripravnega poslopja, dovolila v to, in dotična komisija je izbrala take sobe, ki so obrnjene na dvorišče. Zraven deželne zdravstvene komisije za kolero, ktera ima pogostoma seje, sklicuje gosp. župan dr. Costa še posebej vsako saboto mestne okrajne komisije in magistratnega komisarja gosp. Sveteca v sejo, da se posvetujejo o vsem, kar je za obrano kolere treba.

— Že dohajajo iz Laškaga vojaki, kateri začasno ostanejo v naši deželi, menda tako dolgo, dokler ni mir sklenjen. V Ljubljano dobimo okoli 2600 vojakov in okoli 250 oficirjev; tudi Kranj, Novomesto in Postojna z okolicami svojimi dobijo po eno brigado, to je, po 2 regimenta pešcev, 1 regiment konjikov, 1 bataljon strelcev in 1 baterijo. Se ve, da pridejo vojaki tudi na kmete.

— Iz doklade „šolskega Tovarša“ od 15. t. m. smo izvedeli, da je visoko državno ministerstvo z odpisom od 18. aprila t. l. zastran uka nemškega jezika, ki ga znana okrožnica od 22. marca t. l. zopet vpeljuje v nižje naše ljudske šole, reklo od besede do besede to-le: „Kar se tiče podučevanja nemškega jezika v nižjih ljudskih šolah, naj se jako previdno ravná, da se nikdar in nikoli pravo izobraževanje mladosti ne žrtvuje jezičnim namenom. Tudi bodi načelo, da je pri vredovanji jezičnega uka najpred gledati na utrjene želje posameznih šolskih občin. A naj krepkeje se je postaviti proti nevarnemu pohotu ljudskih učiteljev po političnem in narodnem rogoviljenji, in kolikor le mogoče je čuti nad tem, da bodo učitelji samo svojemu poklicu živeli. Ako je treba v živih pokazati izgledih, da vlada ne bo trpela učiteljev, ki politikujejo, namesti, da bi le izobraževali za svoj poklic ter s tem šoli škodo delajo, naj se taki brez milosti ob službo denejo.“ — Tako velí ministerski odpis. Pač čudna so morala biti poročila, ki jih je prejelo visoko državno ministerstvo. Kako živo mora opisana biti želja in koprnenje našega kmetiča po izveličavni nemščini, da ministerstvo samo mora k previdnosti o postopanju s nemščino opominjati; kakošen mora biti popis politične in narodne rovarije naših učiteljev, da je vis. ministerstvo od teh pohlevnih dušic take grozne zapopadke dobilo! „Quod capita, tot sententiae,“ to je res že star pregovor; kaj pa pomeni g. Zavašniku in nekterim drugim politično-narodno rogoviljenje, to pa je tudi že davno znano. Pa hvala Večnemu: ljudje so obračali, Bog je obrnil!

— O knjigi, ki jo je našim slovenskim županom obljubil visokospoštovani naš rodoljub gospod

Winkler v Gorici, moremo zdaj to povedati, da knjiga bode zeló obširna, ker se na vse vse, karkoli utegne županu pod roko priti, natančno spušča. Ker pa je pri županovih opravih veliko tudi na cesarskih gosposkah ležeče, kam kaj spada, je gotovo bolje, da rokopis ne gré v tiskarnico, dokler ne vemo, kaj in kako se bode Avstrija uravnala. Pri tacih knjigah, ki niso le od danes do jutri, je pravo vodilo le to: „ne šušmari prehitro“ (festina lente)!

— Slovencem, ki razumejo tudi nemški, priporočamo sopet prav živo, naj se naročijo na dunajski časnik „Zukunft“, ker s tem podpirajo list, ki se tako dosledno in krepko poteguje za pravico in korist avstrijskega slovanstva. Ravno sedaj pa, ko se po končani vojski bode začel razvijati septemberski manifest, da pridemo do novega ustavnega življenja, ravno sedaj je živa potreba, da se čedalje bolj razširja vrli zgovornik naš, ker bo iz peresa veljavnega državnika prinašal marsikaj o notranjih avstrijskih reformah in družih važnih člankov. Ako se pomnoži število naročnikov, more ta časnik še večji postati in toliko več gradiva donašati nam na korist. Za mesec veljá 1 gold. 30 kr., za 3 mesece pa 3 gold. 50 kr.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Kakor se sliši, utegne mir s prusko vlado v kakih 8—10 dneh sklenjen biti. Z drugimi nemškimi vladami ga je Prusija že sklenila ali ga bode kmalu; tiste nemške države pa, ki je posedla, si bode prisvojila. Kar se tiče miru z Lahi, traja primirje do 9. septembra; al v tem času bodo razprave gotovo tako dognane, da sklepanje miru bode kmalu gotovo; zdaj gré razun tega, da se meja odloči med Avstrijo in Italijo, tudi zato, koliko odškodnine bode laško kraljestvo plačalo za avstrijske trdnjave na Laškem, koliko državnega našega dolga bode na-se vzelo in da naš cesar priznava laško kraljestvo. — Tistih 20 milijonov tolarjev, ki jih plača naša vlada pruski in jih ji pošlje v Prago, je spremilo 10 bankinih uradnikov in služabnikov v Prago, od kodar se prepeljejo v Berlin, kadar bode železnica gotova. — Ministerstvo je ukazalo, da tistim gospodarjem, katerim so bila zemljišča in poslopja poškodovana, živina vzeta itd. in so že zdaj v veliki potrebi, naj se brž dá nekoliko pomoči v denarjih, poleg tega pa tudi nakupi semenskega žita. — Koliko denarja je naša vlada vtaknila v nemško zavezo, da je po svojem deležu vzdržavala trdnjave nemške, armado zavezno, plačevala poslance, kancelarijo v Frankfurtu itd. itd., se vidi zdaj iz računa natančnega, ki znaša na leto in dan okoli 30 milijonov gold., ki bi jih bili mi domá tako krvavo potrebovali! Po pravici je tedaj, da sedaj saj zahteva odškodnino za to, kar je dala denarja za zidanje nemških trdnjav, za ktere ji vprihodnje ne bode več mar. — Komaj pa se je svet nekoliko pomiril, je počil glas, da cesar Napoleon, ker je mešetaril Prusii, zahteva zdaj tudi od nje povračila za to, in to s tem, da Prusija odstopi Francozki na reki Reni ves tisti kos dežele, ki je bil do 1814. leta francozki in je delal mejo med Francozko in Prusko, pa še nekoliko več. Pruska vlada pa ne dovoli v to poželjenje. Za zdaj je Napoleon nekoliko odjenjal od tega zahtevanja, — al odloženo ni pozabljeno; ko bode čas ugoden, se gotovo ponové te zahteve, in takrat utegne biti vojska med Prusijo in Francozko.

Kursi na Dunaji 21. avgusta.

5% metaliki 60 fl. 20 kr.	Ažijo srebra 125 fl. — kr.
Narodno posojilo 64 fl. 40 kr.	Cekini 6 fl. 3 kr.